

Den fraværende far har været reglen snarere end undtagelsen gennem en stor del af menneskehedens historie. Mandens rolle i familien har været som forsøger og patriark. Men dette mandebillede har været i rivende udvikling i den moderne vestlige verden de seneste 30-40 år, hvor mænd nu pludselig deltager i fødsler, tager barsel og engagerer sig i omsorgsopgaverne i hjemmet. Denne udvikling har dog endnu ikke i samme grad slået igennem i etniske minoritetsmiljøer, hvilket indeværende bog handler om. Bogen *Fædre – fortællinger om at blive til som far* er en interview-bog, der følger fem fremtrædende minoritets-fædre i det danske samfund og undersøger deres relationer til deres egne fædre samt deres udvikling som far. Bogen er et rørende, til tider smertefuldt og øjenåbnende, vindue ind i eksistentielle temaer, såsom religion, tilhørsforhold, omsorgssvigt, tab, kærlighed, vold, maskulinitet og kultur(kløft) for fædre, der er andengenerationsindvandrere i Danmark.

Fælles for de fem fædres fortællinger er, at de gennem deres liv har kæmpet med at finde balancen mellem at tilhøre en kollektivistisk orienteret familie-kultur til at vokse op i en mere individ-fokuseret kultur i Danmark. Denne balance-kunst ses tydeligst i de kampe, de har kæmpet for at få familiens godkendelse af valget af ægtefælle samt i svære valg om at bo alene versus at bo hos sine forældre som voksen. Bogens ærinde synes at være at tegne et billede af spirende opbrud i forståelsen af faderskab og familieliv i minoritetsmiljøer: de fleste af fædrene i bogen er selv vokset op med stærkt patriarkalske familiemønstre og toksiske mandeidealer, hvilket har haft massive følelsesmæssige konsekvenser for dem. De ønsker nu at give deres børn noget andet end det, de selv er vokset op med, men for flere af fædrene er det som at famle i blinde.

Bogen tegner et forstemmende billede af, hvordan det føles at være et barn i en familie-kultur, der ikke taler om følelser eller kommunikerer om sårbarhed. Som da en af bogens hovedpersoner mindes, hvordan han i 8. klasse mistede sin far, men ikke måtte græde over tabet og blev efterladt i Danmark alene, mens forældrene rejste til hjemlandet for at få behandling og blive stedt til hvile blandt forfædrene. Og da samme 8. classes-dreng var til sin fars begravelse, men oplevede sig fremmedgjort, udenfor og alene uden voksenstøtte. Flere af bogens fædre kæmper den dag i dag med udfordringer med nærhed og et manglende sprog for følelser. Bagsideteksten opsummerer dilemmaet meget rammende:

Hvordan opdrager man sit barn, når man ikke har noget godt forbillede at kigge på fra sin egen barndom? Og hvordan gør man op med fortiden, hvis man ønsker et mere nært forhold til sine børn, end man har haft til sin egen far?

Bogen er skrevet dialogisk, og forfatteren selv deltager med egne erfaringer som minoritets-far. Den er letlæselig og kan læses af enhver med interesse for forældreskab og oplevelsen af at være brun i et "hvidt" land. Bogens styrke er de modige og ærlige beretninger, som de fem fædre bidrager med. Dens svaghed er manglende overskuelighed: de fem fædres beretninger er delt op i tre dele, og man følger ikke én hovedperson af gangen, hvilket forvirrer læseren og vanskeliggør muligheden for at følge med i persongalleriet. Det er formentlig gjort for at få visse temaer til at træde i forgrunden, men som læser bliver det vanskeligt at adskille de fem fædres livshistorier, som vikles sammen. Dette er en skam, når de fem fædres fortællinger er så fængslende og vedkommende at læse.

Det er inspirerende at følge disse fem fædres udvikling og kamp for at blive den nærværende og omsorgsfulde far, som de alle drømte om som børn. Læs den, hvis du vil inspireres af menneskers robusthed og vilje til at udvikle sig i nære relationer.

Af Christine Birch, psykolog

